

Valențe identitare în activitatea publicistică a Mitropolitului Gurie al Basarabiei

Silvia GROSSU

Mai multe aspecte de ambiguitate în interpretarea rolului instituției ecleziastice în procesul de revigorare morală și națională a Basarabiei ne-au determinat să revenim asupra publicațiilor periodice cu caracter religios din perioada interbelică. „Luminătorul” este una din aceste publicații. Fondată din inițiativa și cu osteneala arhimandritului Gurie revista apare din 1908, cu subtitlu „Jurnal bisericesc” și cu moto-ul „Lumină din Lumină, până în 1944, fiind cea mai longevivă publicație periodică în limba română din prima jumătate a secolului al XX-lea. „Luminătorul” pledează pentru statornicia credinței ortodoxe, pentru păstrarea și cultivarea limbii române, pentru păstrarea documentelor vechi de istorie, arheologie și a actelor cu referire la evoluția bisericească a Moldovei de ambele părți ale Prutului. Contribuția esențială în acest sens revine „Obștei bisericești de istorie și arheologie” de sub președinția ieromonarhului Gurie, societate ghidată de ideea restabilirii și teaurizării valorilor creștine. Pe parcursul apariției sale revista a găzduit peste 200 de studii, articole, predici, omilii, pastorale semnate de Mitropolitul Gurie.

În acest context de *restitutio* se impune și valorificarea revistei „Misionarul” (1929-1944), cea mai „temeinică” publicație cu profil religios din perioada interbelică, editată la Chișinău prin contribuția nemijlocită a Mitropolitului Gurie, dar difuzată în întreaga Românie. „Misionarul” trata un spectru vast de probleme: combaterea sectarismului și a propagandei ateiste, organizarea muncii misionare în teren, consolidarea coeziunii confesionale, evoluția creștinismului în lume și în țară ș.a.m.d. Revista de orientări pastorale și misionare a supravegheat corectitudinea credinței creștine și expresia ei autentică printr-o muncă asiduă pe parcurs a 14 ani.